

Zdravotné stredisko

Dostupné zdravie a kvalita života.

Kľúčové slová:

zdravotné stredisko, zdravie, tvorivosť, udržateľnosť, lekár, sestrička, pacient

Cieľová skupina:

žiaci základnej školy
(vek 6–11 rokov)

Ciele:

Táto aktivita oboznamuje žiakov so zdravotníckymi povolaniami a prostredím zdravotného strediska, v ktorom sa nachádzajú viaceré ambulancie. Deti hravou formou spoznávajú rôzne funkcie zdravotného zariadenia, učia sa o význame zdravia a prevencie, rozvíjajú empatiu prostredníctvom príbehov a rolových hier.

Aktivita podporuje spoluprácu, priestorové plánovanie, tvorivé vyjadrovanie a logické myslenie. Žiaci zároveň uvažujú nad tým, ako by mohlo byť zdravotné stredisko prístupné, funkčné a zároveň šetrné k životnému prostrediu.

Potrebná časová dotácia:

Dĺžka realizácie aktivity sa môže líšiť v závislosti od konkrétnej skupiny žiakov. Učiteľom odporúčame, aby prispôbili navrhované aktivity aktuálnej skupinovej dynamike, ako aj potrebám a záujmom žiakov.

V prípravnej fáze môžu učitelia využiť rôzne aktivity na predstavenie témy. Môže ísť napríklad o diskusie, videá, kreslenie, rozprávanie príbehov alebo aj exkurziu, v závislosti od veku detí a ich predchádzajúcich vedomostí.

Hlavná fáza výstavby, počas ktorej deti plánujú a stavajú svoj urbanistický prvok pomocou LEGO kociek, by spravidla nemala presiahnuť 45 až 60 minút. Táto fáza však často podnecuje ďalšiu zvedavosť a otázky, čo môže viesť k jej predĺženiu alebo k nadväzujúcim aktivitám. Podrobnejšie inštrukcie a odporúčané pedagogické prístupy pri realizácii aktivít projektu INNO-Kids nájdete v Metodической príručke pre učiteľov.

Potrebný materiál a pomôcky:

- LEGO kocky rôznych tvarov, farieb a veľkostí
- LEGO figúrky predstavujúce lekárov, sestry, pacientov a iný zdravotnícky personál
- LEGO nábytok a doplnky – postele, stoly, stoličky, skrinky, prístroje
- LEGO základové dosky na stavbu ambulancií a čakární
- tvorivé materiály: papier, kartón, plst alebo penová guma – na výrobu označení, koberčekov, priečok či dekoračných prvkov.
- bežné drobnosti: gombíky môžu predstavovať ovládacie panely prístrojov, prázdne tuby slúžiť ako flaštičky na lieky, kúsky látky sa dajú použiť ako závesy alebo prikrývky.
- prírodné materiály: malé konáriky môžu predstavovať stromy pri zdravotnom stredisku, kamienky sa dajú využiť ako súčasť vonkajšej úpravy prostredia.

Poznámka: Ak LEGO nie je dostupné, žiaci môžu vytvárať ambulancie kreslením, kolážou alebo modelovaním z iných materiálov.

Úvod:

Začnite rozhovorom o tom, čo je zdravie a ako sa oň staráme.

Spýtajte sa žiakov:

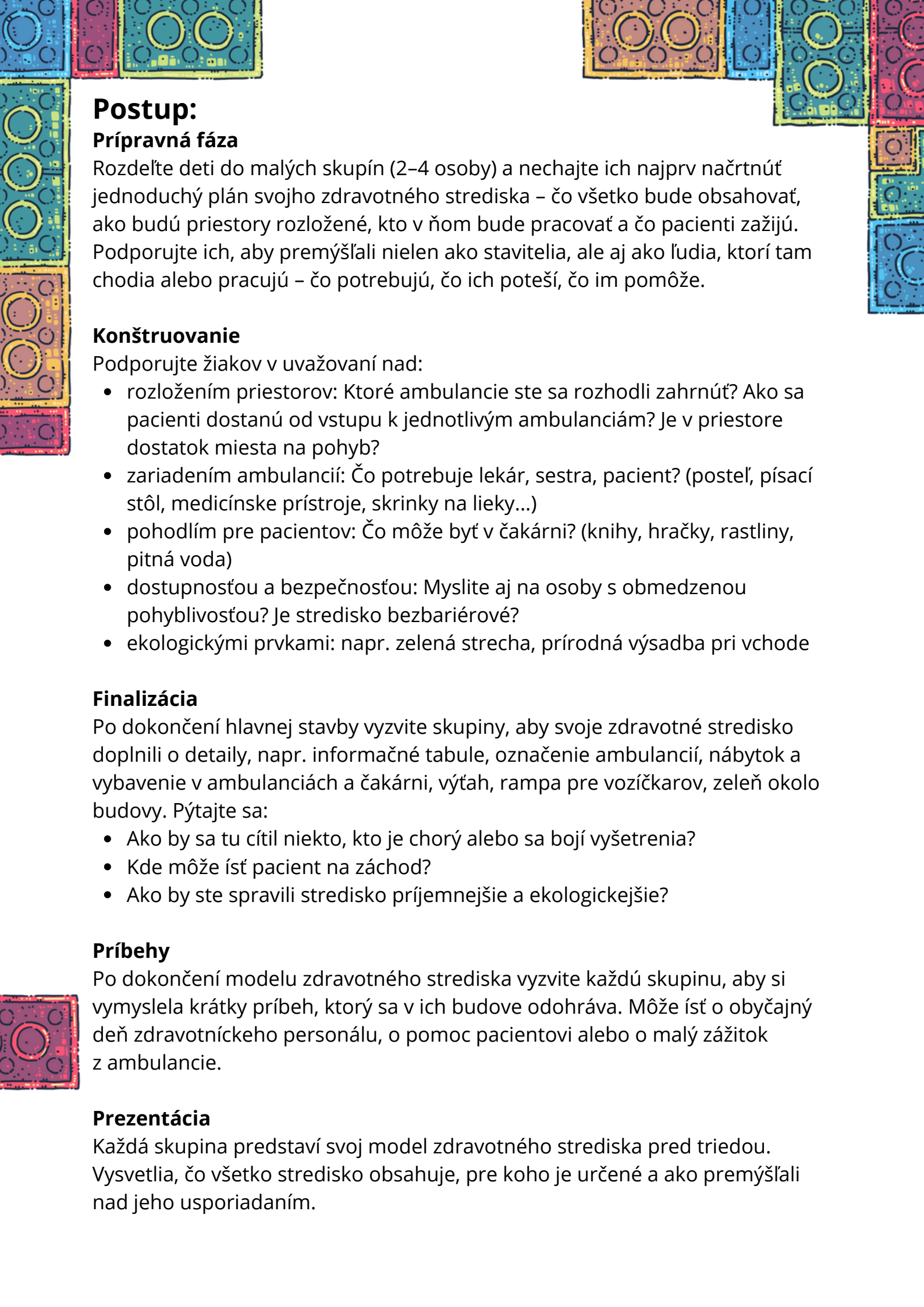
- Kedy ste naposledy boli u lekára?
- Aké ambulancie poznáte? Ktorých lekárov ste už navštívili?
- Kto všetko pracuje v zdravotníckom zariadení?
- Ako nám lekári, sestričky a ďalší odborníci pomáhajú?

Vysvetlite rozdiel medzi nemocnicou a zdravotným strediskom – ide o budovu, kde sa nachádza viacero ambulancií a odborných pracovísk (napr. detský lekár, zubár, očný lekár, rehabilitácia atď.).

Ukážte žiakom fotografie alebo video zdravotného strediska a opýtajte sa: Čo všetko v takomto stredisku nájdeme? Ako vyzerá čakáreň? Ako sa pacienti dostanú do ordinácie? Čo všetko môže pomôcť tomu, aby sa pacienti cítili príjemne, bezpečne a dostali rýchlu pomoc?

Povedzte žiakom, že sa dnes stanú architektmi a stavbármi zdravotného strediska, pričom môžu vytvoriť vlastný návrh ambulancií, čakární a zariadení.

Postup:

Prípravná fáza

Rozdeľte deti do malých skupín (2–4 osoby) a nechajte ich najprv načrtnúť jednoduchý plán svojho zdravotného strediska – čo všetko bude obsahovať, ako budú priestory rozložené, kto v ňom bude pracovať a čo pacienti zažijú. Podporujte ich, aby premýšľali nielen ako stavitelia, ale aj ako ľudia, ktorí tam chodia alebo pracujú – čo potrebujú, čo ich poteší, čo im pomôže.

Konštruovanie

Podporujte žiakov v uvažovaní nad:

- rozložením priestorov: Ktoré ambulancie ste sa rozhodli zahrnúť? Ako sa pacienti dostanú od vstupu k jednotlivým ambulanciám? Je v priestore dostatok miesta na pohyb?
- zariadením ambulancií: Čo potrebuje lekár, sestra, pacient? (postel', písací stôl, medicínske prístroje, skrinky na lieky...)
- pohodlím pre pacientov: Čo môže byť v čakárni? (knihy, hračky, rastliny, pitná voda)
- dostupnosťou a bezpečnosťou: Myslite aj na osoby s obmedzenou pohyblivosťou? Je stredisko bezbariérové?
- ekologickými prvkami: napr. zelená strecha, prírodná výsadba pri vchode

Finalizácia

Po dokončení hlavnej stavby vyzvite skupiny, aby svoje zdravotné stredisko doplnili o detaily, napr. informačné tabule, označenie ambulancií, nábytok a vybavenie v ambulanciách a čakárni, výťah, rampa pre vozíčkarov, zeleň okolo budovy. Pýtajte sa:

- Ako by sa tu cítil niekto, kto je chorý alebo sa bojí vyšetrenia?
- Kde môže ísť pacient na záchod?
- Ako by ste spravili stredisko príjemnejšie a ekologickejšie?

Príbehy

Po dokončení modelu zdravotného strediska vyzvite každú skupinu, aby si vymyslela krátky príbeh, ktorý sa v ich budove odohráva. Môže ísť o obyčajný deň zdravotníckeho personálu, o pomoc pacientovi alebo o malý zážitok z ambulancie.

Prezentácia

Každá skupina predstaví svoj model zdravotného strediska pred triedou. Vysvetlia, čo všetko stredisko obsahuje, pre koho je určené a ako premýšľali nad jeho usporiadaním.

Tipy:

Spýtajte sa žiakov na ich vlastné skúsenosti so zdravotníckym prostredím. Niektorí žiaci môžu mať nepríjemné alebo bolestivé spomienky na pobyt u lekára. Preto vytvorte bezpečné prostredie a moderujte diskusiu. Nezabudnite, že stavba zdravotného strediska má prinášať radosť z tvorby.

Dodatočné informácie:

Prispôsobenie aktivít

Poskytnite dodatočnú podporu alebo zjednodušené inštrukcie žiakom, ktorí to potrebujú. Šikovnejším žiakom ponúknite rozširujúce úlohy, napríklad detailnejšie štúdium udržateľných postupov alebo stavbu zložitejších modelov.

Hodnotenie

Žiakov hodnotte na základe ich participácie počas diskusií a praktických aktivít. Zohľadňujte kreativitu, úsilie, spoluprácu, mieru porozumenia prejavenu v ich výsledných modeloch, kritické myslenie, schopnosť poskytovať konštruktívnu spätnú väzbu a prezentačné zručnosti.

Doplňkové aktivity

- Žiaci sa môžu v triede zahrať na lekára, sestru, recepčnú alebo pacienta. Pomocou jednoduchých rekvizít a rolovej hry spoznávajú, čo všetko zdravotnícky personál robí a ako vyzerá komunikácia s pacientmi.
- Ak je to možné, pozvite do školy zdravotnú sestru, lekára či zubárku, ktorí porozprávajú o svojej práci a odpovedia na otázky žiakov.

Súvis so vzdelávacím programom:

Aktivita prepája vzdelávacie oblasti:

Príroda (*ľudské telo, hygiena, zdravie*)

Spoločnosť (*zdravotné služby, empatia, rešpekt, osobná zodpovednosť*)

Svet práce (*zdravotnícky personál, konštruovanie*)

Umenie (*kreativita, tvorba modelov*)

Matematika (*meranie, pôdorysy, proporcie*)

Jazyk (*jazykový prejav, aktívne počúvanie, tvorba príbehov*)

Súvis s cieľmi udržateľnosti:

- **SDG 3:** Kvalita zdravia a života - žiaci premýšľajú o tom, čo všetko vplýva na naše zdravie a uvedomujú si význam zdravotníckych povolání.
- **SDG 4:** Kvalitné vzdelávanie - aktivita podporuje učenie sa cez skúsenosť. Žiaci sa učia riešiť problémy, plánovať a premýšľať v súvislostiach.
- **SDG 11:** Udržateľné mestá a komunity - žiaci premýšľajú, ako vytvoriť udržateľné a bezpečné prostredie zdravotného strediska.

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo SAAIC. Európska únia ani organizácia udeľujúca grant za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.